

Nr 62.

Av herr **Eriksson** i Sandby m. fl., *angående utredning om statsbidrag åt landskommuner till inköp av dyrbarare undervisnings- och åskådningsmateriel m. m.*

Många landsortskommuner, oftast med låg folkmängdssiffra och ett litet skatteunderlag, kunna av mycket naturliga skäl icke erbjuda det uppväxande släktet, främst då skolbarnen, samma goda förmåner och möjligheter i olika avseenden som mera lyckligt lottade kommuner, städer och samhällen kunna göra. Bristande resurser, geografiska och andra omständigheter, inverka härvidlag i betydande utsträckning till nackdel för landsbygdens barn. Undervisningen i skolorna kan sålunda i många fall i brist på undervisnings- och åskådningsmateriel ej på långt när bliva lika fullständig och givande. För en god utbildning erfordras numera jämväl annat materiel än de vanliga läroböckerna. Utvecklingen har ju glädjande nog även på detta område gått avsevärt framåt. Undervisningen kan ex. kompletteras genom experiment av olika slag. Skolradio och skolfilm erbjuda därjämte ytterst värdefulla komplement till övrig undervisning. Framförallt torde radions roll såsom kulturinstrument vara obestridlig, likaväl som dess förmåga att medverka vid brytandet av ofta föreliggande isolering och därigenom skapa kontakt med den yttre världen. Anskaffningskostnaderna för dylik apparatur äro emellertid relativt dryga. Ett utnyttjande av de möjligheter vilka här kunde stå till buds kräver sålunda relativt betydande ekonomiska förutsättningar. I många landsbygdskommuner äro möjligheterna till anslag för inköp av nödig och önskvärd undervisnings- och åskådningsmateriel för skolbarnens räkning icke tillfinnandes. Som en följd därav bliva barnen i dylika skolor mindre väl tillgodosedda i nämnda avseende. Där så ske kan finansieras ofta inköp av dylik materiel genom insamling av nödiga medel, genom anordnandet av lotterier samt olika slag av försäljningar etc. I kommuner där förutsättningar för anskaffandet av medel på dylikt sätt av olika skäl ej föreligga bliva barnen som regel helt utestängda från dylik kompletterande och värdefull undervisning. Samma är förhållandet beträffande landsbygdsbarnens möjligheter att genom skol- och studieresor lära sig känna andra delar av vårt land. Skolresorna och vad därmed sammanhänger bliva oftast allt för kännbara i ekonomiskt hänseende. Och detta inverkar givetvis i högsta grad menligt. Säkerligen har t. ex. det övervägande flertalet barn till och med i den huvudstaden omgivande landsbygden aldrig varit i tillfälle besöka den förstnämnda. Ju längre och dyrbarare resor desto större bliva givetvis

också svårigheterna att finansiera desamma. Flera exempel kunna anföras hursom barn tillhörande landsbygdsskolor, under *många* år i följd, genom egna ekonomiska insatser till en för ändamålet bildad fond sökt att skaffa sig det erforderliga beloppet för en dylik skolresa. Tyvärr bliva därvid ofta barn från hem med mindre god ekonomi, vilka ej kunna deltaga i sparandet, utestängda från möjligheten att deltaga.

För att kunna åstadkomma en förändring till det bättre härutinnan synas möjligheterna för statligt understöd i fall som ovan åberopats böra undersökas. Bättre och fullständigare undervisning, ökade möjligheter för skol- och studieresor skulle bidra till att verka utjämnande i förhållandet mellan stad och landsbygd samt därjämte bidra till att även för landsbygdens barn i allmänhet skapa en bättre och gedignare skolunderbyggnad och därmed också större förutsättningar i övrigt till deras inordnande i samhällslivet, något som skulle vara till nytta och gagn ej enbart för dem själva utan jämväl för hela vårt land och folk.

Med stöd av vad ovan anförts få vi sålunda hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om en *skyndsam* utredning rörande möjligheterna att *dels* genom statsbidrag stimulera till och medverka vid inköp av dyrbarare undervisnings- och åskådningsmateriel, *dels ock* genom beviljandet av bidrag främja anordnandet av skol- och studieresor för landsbygdens skolbarn, och

att Kungl. Maj:t snarast för riksdagen ville framlägga de förslag till vilka utredningen kan giva anledning.

Stockholm den 17 januari 1944.

Eskil Eriksson
i Sandby.

Sven Hedqvist.

Karl Falk.

P. A. Sköldin.